

«Τὸ ἄλαντο τῆς Σμαρῶς» μυθιστόρημα Αἰμ.
Σ. Δάφνη.

Ἡ Σμαρῶ Δωρίδου, «κόρη οἰκογενείας», συχνά-
ζει σὶ τὸ ἐργαστήρι ἐνὸς νέου ζωγράφου, τοῦ Λουκά

Ζάρκου, όπου συναντά διάφορους, λογιῆς-λογιῆς τύπους, δημοσιογράφους, θεατρικούς, μπόεμ.

Τὰ χιλιά με τὸν ἀρραβωνιαστικό της γιατί δὲ θέλει νὰ τοῦ θυσιάσῃ τὸ ταλέντο της στὴ ζωγραφικὴ, καὶ γιατί αὐτὸς «δὲν μποροῦσε νὰ νύξη μαζί της στὸ δικό της πνευματικὸ ἐπίπεδο». Ἐπειτα ξετοσλαίνει ἕναν ξάδελφό της, τὸ Νίκο, παιδί ἀκόμα. Μὰ δὲν ἀργήσῃ νὰ τὸν βροσθῇ, καὶ φαντάζεται πὸς ἔρωτεύεται τὸ ζωγράφο καὶ δάσκαλό της, τὸ Λουκά. Ὁ Νίκος στὸ βάθος τῆς ἐπαρχίας του, μαθαίνοντας πὸς ἡ Σμαρὴ πῆρε κακὸ δρόμο, αὐτοχτονεῖ.

Ἐκείνη καταλαβαίνει πὸς γελιάστηκε στὸ Λουκά ὡς καλλιτέχνη καὶ ὡς ἄνθρωπο, τὸν παρτά, ἀνακαλύπτει μέσα της νέο ταλέντο γιὰ τὸ θέατρο, ἀνεβαίνει στὴ σκηνή, ἀποτυχαίνει, παίξει ἀσήμηντους ρόλους, ξεπέφτει διανοητικὰ καὶ ἠθικὰ καὶ τέλος αὐτοχτονεῖ.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ὑπόθεση τοῦ μυθιστορήματος τῆς Κας Δάφνη. Σὰν ἀντιφεμινίστρια ἡ κ. Δάφνη θέλησε νὰ χτυπήσῃ τὴ γυναίκα χειραφέτηση. Μὰ γιατί μὰς παρουσιάζει στὴν ἡρωίδα της ἕνα κορίτσι ποῦ διάλεξε τὸ δυσκολώτερο καλλιτεχνικὸ στάδιο, χωρὶς κανένα ταλέντο; Ἡ Σμαρὴ βεβαίως δὲν ἀγαπᾷ μιὰ τέχνη ποῦ τόσο εὐκόλα ἐγκαταλείπει μετὰ μιὰ ἀπογοήτευση, γιὰ νὰ φοσιωθῇ σὲ ἄλλη, γιὰ τὴν ὁποία δὲν εἶναι διόλου προικισμένη. Τὴ σπρόχνει μιὰ ἐπιθυμία νὰκουσθεῖ, νὰ γίνῃ λόγος γι'αυτή. Τίποτ' ἄλλο.

Τὰ περίφημα «ιδανικά» της, γιὰ τὰ ὁποῖα μὰς μιλεῖ ἀρκετά, μένουν ὡς τὸ τέλος μιὰ ἀφηρημένη ἐννοια, δὲν καταλαβαίνει κανένας καθαρὰ τί θέλει. Διόχνει τὸν ἀρραβωνιαστικό ποῦ τὴ λατρεύει, θυσιάζοντας τον σὲ φαντασιώδη ταλέντα, καὶ ἔπειτα σ' ὅλη τὴν κατοπινὴ της ἐξέλιξη, δὲν ἔχει ἄλλη ἰδέα παρὰ τὸ κυνήγι τῆς παντρίας ὅπως-ὅπως καὶ με ὁποιοδήποτε.

Ἡ Σμαρὴ αὐτὴ, δὲν κινεῖ τὴ συμπάθεια. Μὰς ἀγαναχτεῖ ὁ ἄγριος ἐγωϊσμός της ἀπέναντι στὴ μητέρα της, καὶ ἀπέναντι στὸ ξάδελφό της ποῦ τόσο τὴν ἀγάπησε. Πὸς θὰ τὴ λυπηθοῦμε γιὰ ὅτι ἔπαθε ὅταν σκεφτοῦμε τὸ κακὸ ποῦ προσέχνησε στὸ Νίκο καὶ στὴν οἰκογένειά του; Ἀφοῦ ἐκείνη οὔτε στιγμή σκέφθηκε νὰ παντρεφτῇ τὸ Νίκο, γιατί τῆς κοστίζει τόσο ποῦ δὲν τὴν πόνει ὁ Λουκάς; Καὶ πὸς νόμισε ὅτι τὰ φίλια καὶ οἱ ἐρωτικὲς ἐξομολογήσεις ἰσοδυναμοῦσαν με ὑπόσχεση γάμου, αὐτὴ ἢ τόσο πολυῆχη, ποῦ ἀπ' τὸ σχολεῖο εἶχε πείρα σὲ τόσα ζητήματα; (ἀλήθεια, σὲ ποῖο σχολεῖο πήγαινε ἡ Σμαρὴ; καὶ ἄλλα κορίτσια ἦταν μαθήτριες σὲ παρθενολογία χωρὶς νὰ ἀποκτήσουν τόσες γνώσεις.)

Ὅλη ἡ ἀτμοσφαῖρα αὐτοῦ τοῦ βιβλίου ἔχει κάτι τὸ ψεύτικο. Καὶ στίς λεπτομέρειες, βγαίνει ὀλότελα ἀπ' τὴν Ἑλληνικὴ διανοητικὴτητα. Ποῦ εἶδαμε πατέρα νὰ νύξη τὴν κόρη του στὴ σκηνή, δοκιμαστικά, γιὰ κανένα δυὸ χρόνια, προτοῦ τὴν παντρεύῃ, ὅπως τὸ κάνει ὁ πατέρας τῆς Βιβούλας; Ποιὰ μαθήτρια τοῦ Ὡδείου δέχθηκε νὰ παίξῃ σὲ τακτικό θίασο; Τὸ μακροῦθυμο ἑλληνικὸ καινὸ, συνθητισμένο ὅλα νὰ τὰ ὑπομένῃ, θὰ ἀποδοκίμαζε ποτὲ ἕνα κορίτσι, ἔστω καὶ χωρὶς ταλέντο, με τὰ χαρίσματα ποῦ δίνει ἡ κ. Δάφνη στὴ Σμαρὴ;

Ὅτε καλογοημιμένο εἶναι αὐτὸ τὸ βιβλίο. Ἡ φράση του δὲν εἶναι ἄνετη. Οἱ περιγραφὲς παρουσιάζουν συχνὰ στόμφο καὶ ὑπερβολή. Ἐχει πάρα πολλὰ ἐπίθετα, ὅχι πάντα στὴ θέση τους, καὶ παρὰ πολλὰς εἰκόνας, σπανίως πετυχημένες.